

KINNITATUD:

EELK Tallinna Toompea Kaarli koguduse
juhatuse protokoll 30.08.2024 nr 7/34

KAARLI KOOLI ÕPPEKAVA

SISUKORD

1.	SISSEJUHATUS	3
2.	KOOLI VÄÄRTUSED	4
3.	KOOLI ERIPÄRAD	11
4.	ÕPPE – JA KASVATUSEESMÄRGID.....	15
5.	ÕPPEKORRALDUSE ÜLDPÕHIMÕTTED.....	16
6.	PÕHIKOOLI TUNNIJAOTUSPLAAN.....	17
7.	GÜMNAASIUMI KURSUSTE PLAAN	19
8.	ÕPILASE ARENGU TOETAMINE	20
9.	ÜLDPÄDEVUSED, LÄBIVAD TEEMAD JA LÕIMING	23
10.	ÕPIKÄSITUS JA ÕPPEKESKKOND.....	24
11.	ÜHISÜRITUSED JA ÕPPEKÄIGUD	26
12.	LOOVTÖÖD JA UURIMISTÖÖD	29
13.	KARJÄÄRIÕPPE KORRALDUS.....	29
14.	ÕPILASTE JA LAPSEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS	30
15.	ÕPETAJATE TÖÖ JA KOOSTÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	31
16.	HINDAMISE KORRALDUS JA KOOLI LÕPETAMISE TINGIMUSED	33
17.	KOOLI ÕPPEKAVA MUUTMISE KORD	33

1. SISSEJUHATUS

Kaarli Kool on kristlikule maailmavaatele toetuv erakool, mis lisaks teadmistele ja oskustele loob pinnase lapse väärtushinnangute kujunemiseks. Kaarli Kool toetub ajast-aega püsinud kristlikele põhiväärtustele, mis kannavad armastust Jumala, ligimese, loodu ja iseenda vastu; mis kannavad kõigi jaoks lootust parema maailma ja usaldusväärse tuleviku suhtes. Kaarli Kooli eesmärgiks on olla sellise väärtuskeskkonna kandja, mis kujundab noore inimese elutervet suhet teda ümbritsevasse ja iseendasse. Kaarli Kooli missiooniks on aidata ja toetada lapse arengut lähtuvalt tema ealistest iseärasustest ning arvestades tema individuaalsust. Tihedas koostöös kodu, kiriku ja ühiskonnaga luuakse koolis arendav ja turvaline keskkond uute teadmiste ja oskuste omandamiseks ning kindla väärtussüsteemi kujunemiseks, et tagada lapse toimetulek elus ja edaspidisel arenguteel. Kaarli Kool on orienteeritud perekondadele, kes peavad oluliseks kristlikku maailmavaadet ning lähtuvad oma kasvatuspõhimõtetest kristlikust väärtussüsteemist. Kaarli Kooli moodustavad lasteaed, põhikool ja gümnaasium, mille seovad ühiseks tervikuks kooli eripärad ja väärtused ning kogukond, võimalus õppida ühtses väärtuskeskkonnas lasteaiast gümnaasiumi lõpuni. Koolis ei ole õppesuundi, et õpilasel oleks peale kooli lõpetamist võimalikult lai valik edasiseks haridusteeiks. Meie tunnuslause „Puu, mis kannab head vilja“ kannab endas kooli püüdlust toetada noore inimese kujunemist akadeemiliste teadmiste, väärtusõpetuse ja eeskuju kaudu vastutusvõimeliseks, avatud ja haritud ning ennast ja teisi austavaks inimeseks. Inimeseks, kes väärtustab oma juuri, usku ja kultuuri ning suhtub lugupidavalt teiste rahvaste kultuuritraditsioonidesse.

Meie kooli ajalugu läheb tagasi 19. sajandisse, mil Johann Heinrich Brasche eestvedamisel 1880. aastal avati Väikeste Laste Hoid. Selts töötas 60 aastat, kuni nõukogude võim selle sulges. 1918. aastal kutsuti ellu Kaarli Eragümnaasium, kus väärtustatud olid kristlik kasvatus ja üldhumaansed põhimõtted. Kool tegutses erinevates vormides kuni 1936. aastani.

Kaarli Koguduse Lasteaia tegutsemise alguseks on 1995. aasta, mil koguduse juurde loodi kolm korda nädalas koos käinud kooliks ettevalmistav rühm. Alguses oligi suund algkooliks kasvamisel, aga järgmisest aastast alustati koguduse majas hoopis traditsioonilise lasteaiana. 1998. aastast on lasteaial Eesti Vabariigi Haridusministeeriumi koolitusluba ning alates 2009. aasta sügisest siiani 5-rühmalisena.

2013. aasta juunis andis Haridus- ja Teadusministeerium välja koolitusloa **Kaarli Koolile**, mis hõlmab nii lasteaeda, põhikooli kui gümnaasiumi.

Õppimine on elukestev protsess, mille tulemusel toimuvad muutused käitumises, teadmistes, hoiakutes, oskustes ning nendevahelistes seostes.

Koolielus toetume kolmele sambale:

Teadmised

- Õpivad kõik – laps, lapsevanem, õpetaja.
- Laiapõhjalised teadmised, mis aitavad teha valikuid ja võtta vastutust.
- Võrdselt oluline on inimese füüsiline, vaimne ja intellektuaalne areng.

Kogemus

- Õpitu sidumine igapäevaeluga.
- Omandatud teadmiste praktiline kasutamine.
- Pühaduse, osaduse, rituaalide, vaimse kasvamise isiklik kogemine.

Keskkond

- Ühiste väärtuste ja maailmavaatega kogukond.
- Usalduslik ja turvaline õhkkond.
- Ühisvastutus – meie kool on meie ühine asi.
- Eeskuju õpetab.
- Omavaheliste suhete aluseks on ausus ja vastastikune austus.

Kaarli Kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument on õppekava, mis koosneb üldosast ja ainekavadest ja mis on aluseks kogu kooli õppe- ja kasvatusüsteemi planeerimisel ja läbiviimisel. Õppekava (üldosa ja ainekavade) koostamisel on lähtutud põhikooli- ja gümnaasiumi seadusest, põhikooli riiklikust õppekavast ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast, Kaarli Kooli arengukavast (aastateks 2022-2025), kooli ressurssidest.

2. KOOLI VÄÄRTUSED

Väärtused on need millest lähtuvalt peame oluliseks midagi võrreldes millegi muuga. Need on olemine või arusaamad, mis on meile kõige olulisemad.

Meie väärtused ei ole projektipõhised, vaid on aluseks meie identiteedile, igapäevasele elule, meie otsustele. Nendest tuleneb kultuur, milles toimime, normid ja käitumislaid.

Iga inimene peab järgima, edasi andma ja võimalusel ka kaitsma neid veendumusi, mis on kooskõlas tema südametunnistuse ja maailmavaatega.

Kõik meie väärtused on omavahel tugevalt seotud ja üks sisaldab elemente teisest moodustades nii ühtse tervikliku väärtussüsteemi.

Ükski meie väärtustest ei ole lihtsalt kokku lepitud sõna, vaid elame neid tõeks igapäevaselt.

Väärtuste järgi elamine tähendab, et me ei piirdu väärtuste kuulutamiselega. Me rakendame neid.

Väärtuste järgi elamine tähendab, et raskel hetkel valime selle, mis on just praegu õige, mitte selle, mis on lihtne.

KRISTLIK MAAILMAVAADE

Meie jaoks tähendab see ...

Kristlik maailmavaade tugineb usule igavesse ja kõigeväelisesse Jumalasse ja kasvamisele koos Temaga.

Usk Isasse kui Loojasse kannab inimese suhet loodusse, annab selle mõtestamise ja väärtustamise võtme.

Usk Kristusesse kui Lunastajasse annab vastused meie elu põhiküsimustele ja lootuse helgemast maailmast.

Usk Pühasse Vaimusse toob inimese elus esile vaimset vilja: armastust, rõõmu, rahu, lootust, kannatlikkust, heatahtlikkust, enesesse keskendumist, mille kaudu kasvab kokkuhoidev ja seotud kogukond.

Kristlase elu vundament toetub Piibli õpetusele ja palvejõule.

10 käsku on juhtnõör, et inimene võiks elada, tegutseda ja toimida võimalikult Inimesena, armastades nii Loojat kui ka kaasinimest. Jeesus on käsud kokku võtnud armastuses Jumala ja kaasinimeste vastu. Armastust on olulisim inimestele antud andidest, armastus on kristluse kandetala. Jumal armastab iga inimest ja selle kaudu saab ka inimene armastada ja austada Jumalat, kaasinimest ja iseennast .

Kristliku väärtussüsteemi kolm tugisammast on armastus, suhtumine tõesse ja vaba tahe.

Uskudes, et tõde on olemas ja et meil igapähele on kohustus püüelda selle tunnetamise poole, seisab kristlik väärtussüsteem elu pühaduse ja inimese väärkuse eest

Oma tegemistes toetume kirikuaasta rütmile, väärtustades kiriku pärandit ja traditsioone ning koostööd kogudusega. Püüdleme vaimse kasvamise – sisemise hingehariduse täiustumise suunas.

Meie elus/tegevustes väljendub see...

- kooli kontseptsioon lähtub terviklikust ja kristlikust inimese käsitlusest, mis väljendub seoste loomises erinevate valdkondade ja õppeainete vahel tekitades ühisosa ja ühise väärtusruumi;
- see, mida iga õpetaja ja lapsega kokkupuutuv täiskasvanu koolis oma südames väärtusena kannab, tunnetab laps kõige vahetumalt, see avaldub konfliktilahenduses ja igapäevasuhtluses, hoolimises;
- aasta teema, mis jõuab läbi koostöise planeerimisprotsessi igasse tegevusvaldkonda ja iga huvigrupini (aasta prioriteedid, eesmärgid, üritused jm)
- igapäevased rituaalid: hommikupalve, söögipalve, palvused klassidega jm;
- kirikuaasta rütm ja kirikupühade tähistamine;
- traditsioonid: aktused kirikus, palverännud;

- väärtusõpetuse ja mõtteloo tunnid;
- lõiming erinevate õppeainetega: kristlik muusika, kunst, ajalugu, piiblilood saksa ja inglise keeles jne;
- õpetajate vaimse kasvamise toetamine: vestlusõhtud, ühisüritused, vaimuliku kirjanduse lugemine, koolitused;
- õppekäigud nii õpilastele kui õpetajatele kristliku maailmavaate ja kultuuri tutvustamiseks;
- lapsevanemate kaasamine: perekohvikud, koolitused, vestlusringid;
- koostöö kogudusega: ühine kogukond, vastastikune koostöö vaimse arengu toetamisel, kooli kaplan;
- koostöö teiste kristlike koolidega: ühised arutelud, koolitused, sündmused, vastastikused külaskäigud jm;
- keskkonna kujundamine läbi kristliku sümbolika: altarid klassides, sümbolid koolimajas, palvepärlid, pühadega seotud kaunistused;
- kirikuruumi lähedus loomuliku osana: kirik sündmuste, õppetundide, kohtumiste paigana.

JUURED

Meie jaoks tähendab see ...

Inimene on kui taim, kes ammutab elus edasiminekuks jõudu oma juurtest. Juurte tundmine on võti ajaloo, rahvusliku identiteedi kujundamise juurde. Meie kõigi jaoks on oluline päritolu – see, kus asuvad meie juured. Meile antud pärand on meie identiteedi ja eneseväärikuse kandja ning meie ülesanne on see oma järeltulevale põlvele edastada.

Esimene kasvupinnas on perekond ja kodu oma väärtuste ning kogemustega. Hindame ja arendame koostööd, avatust ja sõbralikkust erinevate põlvkondade vahel. Põlvkondade vahelised seosed annavad meile turvatunde ja ühtekuuluvuse.

Armastame oma maad ja päritolu. Hindame eelnevate põlvede tarkust ja traditsioone, mõistes selle muutlikkust ajas ja olles muutustele avatud. Kanname seda pärandit edasi läbi rahvakultuuri ja traditsioonide. Väärtustades esivanemate pärandit vaatame lootusrikkalt tulevikku, milles teadlikeks valikuteks on säästlik eluviis, loodushoid, kestlikud ja koostööst lugupidavad põhimõtted.

Hoiame oma isamaad ja emakeelt ning toetame selle kaudu Eestimaa rahvuslikku püsimist. Eesti rahvas on ja jääb, kui me ei unusta oma juuri, oma keelt, oma kultuuri.

Meie elus/tegevustes väljendub see...

- ülekoollised pereüritused kui põlvkondade vahelise sideme loomise vahend: perekohvikud, kontserdid, laadad, väljasõidud, kõik üritused on perele avatud;

- klassisisesed pereüritused: vanemate korraldatud perepäevad, vanemad ja vanavanemad koolitunde andmas, emadepäeva, isadepäeva, vanavanemate päeva tähistamine jne;
- riiklike- ja rahvakalendri tähtpäevade tähistamine: Vabariigi aastapäev, emakeelepäev, muusikapäev, vastlapäev jt;
- lõiming erinevates õppeainetes: rahvatantsud ja -mängud rütmikas, sugupuu koostamine, rahvajuttude ja eesti kirjanike loomingu käsitlemine, kunstitunnis rahvuslike motiivide kasutamine, rahvalaulud muusikatunnis, keeleajalugu (eestikeelsete sõnade päritolu) nii eesti keele kui võõrkeele tundides, esiisadelt päritud töövõtete omandamine ja traditsioonilised käsitöövõtted tehnoloogias, läbiv teema keeltes „perekond ja peretraditsioonid“ jm;
- õppekäigud muuseumitesse;
- lugude jutustamine erinevate teemade käsitlemisel;
- traditsioonide hoidmine: rahvariiete kasutamine rahvuslikel sündmustel, Rahvuslikud toidud tähtpäevadel, rahvuslikud kaunistused koolimajas jne;
- laulupeost osa võtmine.

ARENG

Meie jaoks tähendab see ...

Jumal on maailma ja inimese loonud muutuvana ja arenevana. Arengu eesmärk ei saa kindlasti olla üksnes sotsiaalne edukus ja rikastumine. Kristlase elu on kasvamine ja selle eesmärk on täiusele jõudmine, loomispärasel tähenduses inimeseks saamine. Kui võtame arengut kui liikumist täiuslikkuse poole, võime elada lootes usaldusväärsemale tulevikule. Areng toimub tasapisi pideva pingutusega kindla tulevikueesmärgi nimel edasi liikudes ja kasvades. Areng nõuab avatust ja uudishimu, õpimotivatsiooni, distsipliini ja vigadest õppimist. Arengu tulemusena kasvavad teadlikkus, koostööoskused, paindlikkus ja eneseanalüüsivõime.

Areng peab olema inimese kui terviku – hinge, vaimu ja ihu teenistuses. Hingeharidus on südametunnistuse kujundamine ja harimine ning väärtusmaailma areng. Peame pidevalt püüdlema ligimesearmastuse poole, samas aga õppima iga päev selgusele jõudma, milline tegu ühel või teisel juhul on ligimesearmastus. Arendame endas omadusi nagu headus, kannatlikkus, mure teiste pärast, kaastunne, andestamisoskus. Inimese vaimne ehk intellektuaalne areng kujutab endast muutusi vaimsetes võimetes, nt võimes konstruktiivselt mõtelda, arutleda, probleeme lahendada. Füüsilise arengu eesmärk on inimese hea tervis nii antud ajahetkel kui tulevikus.

Kogu meie kool on pidevalt arenev organisatsioon, mis ei saa kunagi valmis. Arengule aitab kaasa kollektiivi ühine ja selge nägemus kooli missioonist ja eripärast. Üksteist täiendades ja ühiseid eesmärke jälgides õpime ületama raskusi ning oleme avatud uutele ja edasiviivatele väljakutsetele.

Meie elus/tegevustes väljendub see...

- mõtteviis terviklikust inimesest: hing-ihu-vaim;
- elukestva arengu põhimõtte: inimese areng algab sünnist ja kestab kogu tema teadliku elu, püüeldes vaimse täiuslikkuse suunas. Eriti oluline on see õpetajale. Et õpetaja tahaks ja saaks oma tööd hästi teha, peab tal olema kindel erialane vundament ja valmisolek professionaalselt pidevalt areneda, olla avatud uuele. Enesearendamisega hoitakse ning toetatakse ka laste arenguvajadusi. Ka on oma erialase arenguruumi määratlemine ja sellega tegelemine väljakutse, mis annab õpetajale meeldivat avastamisrõõmu. Lisaks erialaoskustele on oluline koostöö- ja suhtlemisoskuste täiendamine ning oma teadmiste kolleegidega jagamine;
- õpetajale: koolitused, sisekoolitused, sisekonverents, tunnivaatlused, enesehindamine, arenguestlused, vestlusringid, õppekäigud, ühised ettevõtmised, kovisioonid jm;
- õpilasele: laste suunamine enesejuhtimisele (enesehindamine, motivatsiooniminutid, ajaplaneerija, mentorlus gümnaasiumis), kogemusõpe, töövarjupäevad, õpilasfoorum; erinevate õpistrateegiate tutvustamine jne;
- planeerimis- ja arendusprotsess, mis lähtub eelmiste perioodide põhjalikust analüüsist. Kollektiiv seab ühiselt uued eesmärgid lähtuvalt analüüsi tulemustest ning muutuvast olukorrast ühiskonnas. Õpetajad on julged katsetama ja samas tunnistama, kui miski ei toimi, otsime ja katsetame ning sel viisil areneme;
- enesearendamisega seotud üritused: erinevad konkursid ja võistlused, huviringid;
- järjepidevus sõimerühmast gümnaasiumini;
- tugisüsteem toetab õpilase individuaalset arengut (eripedagoog, psühholoog, logopeed, sotsiaalpedagoog, kaplan, abiõpetaja);
- kujundav hindamine kõigis vanuseastmetes;
- koostöö teiste haridus- ja kultuuriasutustega;
- sõpruskoolid välismaal ja vabatahtlikud välisriikidest.

INIMENE

Meie jaoks tähendab see ...

Iga inimene on osa Loodust ja samas Jumala ainulaadne looming, kellel on oma väärikus ja õigused. Kõik inimesed on väärikuse ja põhiõiguse poolest võrdsed, sest nad on loodud ühe Jumala näo järgi, neil on ühesugune mõistuslik hing, üks loomus ja päritolu. Kuigi oleme kõik erinevad ja ainulaadsed, suhtume teineteisesse võrdsetena ning vastastikku oma elukogemusi ja teadmisi austades. Iga elu on püha. Iga isiksus on terviklik – hing, ihu ja vaim. Harmooniliseks eluks tuleb väärtustada ja arendada kõiki kolme.

Me elame ühises sotsiaalses kontekstis teiste inimestega. Kaasinimesed vajavad meid ja meie neid. See vaatekoht on peamine alus seismaks vastu egoismile ja eneseimetlusele. Meile on oluline teada, et me oleme üksteise eest vastutavad. Meie eksistentsiaalne kohustus on mõelda ja käituda kasulikult teistele. Et inimene on sotsiaalne olend, siis tähendab see ka seda, et lapsed hakkavad üksteist tunnustama inimestena ainult siis, kui täiskasvanud nende eest hoolt kannavad ja annavad neile enda näitel ettekujutuse heast ja õigest elust. See tähendab, et lastel on õigus kasvatusel. Peame oluliseks vabaduse – vastutuse suhet: vabadus olla mina ise tähendab anda ka teistele vabadus olla need kes on nemad. Teadvustame, et üheskoos teel olemiseks on vaja ka ühiseid reegleid.

Meie elus/tegevustes väljendub see...

- meie kooli „suund“ – heaks inimeseks kasvamine. See on eesmärgiks kõigile prioriteetidele ja alaeesmärkidele;
- terviklik ja kristlik inimesekäsitus - hing, ihu, vaim (liikumisvahetunnid, liikumisampsud erinevatel üritustel, loengud hormonaalsetest ja ealistest muutustest, matkad ja õuesolemised, looduskasvatuspäevad jm);
- iga lapse väärtustamine: kaasava hariduse rakendamine ja individuaalne lähenemine, tugispetsialistide olemasolu, kahe õpetajaga klassijuhatamise süsteem, hoolimine jne;
- iga õpetaja väärtustamine: väärtuspõhine juhtimine, kaasamine, koostöö, õpetaja arengu toetamine jm;
- õppija toetamine (arenguestlused, motivatsiooniminutid, mentorluse jm);
- koolikiusamise märkamine ja ennetamine;
- õpetajate isiklik eeskuju;
- väärtus- ja inimeseõpetuse tunnid;
- õppekäigud silmaringi arendamiseks;
- III kooliastmes ja gümnaasiumis päris eluks ettevalmistamine (nt kogemusõpe, töövarjupäevad, majandusõpe, külalised jm);
- looduskasvatuse päevad;
- inglismäng, sünnipäevade tähistamine jt hoolimist ja tähelepanu väljendavad traditsioonid;
- leiutamise- ja omaloomingukonkursid;
- vabaduse ja vastutuse suhte kujundamine (klasside üritused, õpilasfoorum jne);
- eesmärk ei ole anda edasi ainult teadmisi, kui peame inimest oluliseks, siis ei teki õpetaja-õpilase vahel objekti-subjekti suhet, mõlemad on koolis õppijad, õppimine toimub vastastikku ja koosmõjus, austav suhe õpetaja ja õpilase vahel.

ÜKSMEEL

Meie jaoks tähendab see ...

Oluliste väärtuste kestmise eelduseks on tegus ja tugev kogukond, kes on huvitatud oma väärtuste edasi andmisest. Oleme teel ühise eesmärgi nimel. Kogukonna liikmed võivad olla erinevad, kuid igapähele on oma ülesanne. Inimestele on antud erinevaid andeid, mis aitavad neil leida oma koha ja tegevuse tervikus. Täiendame üksteist ja oleme leplikud üksteise erinevuste suhtes. Sisemisest teadmisesest ja vajadusest tekkinud tahe teeb meid tublimaks ja tugevamaks. Tähtis on usaldada ja olla ise usaldusväärne ning tunnetada vastutust teiste ja iseenda ees. Kõike mida teeme, teeme südamega.

Seetõttu on tähtis üksmeelne koostöö kõigil tasanditel: lapsed, õpetajad, lapsevanemad, kogudus. Oluline on ühine arvamus, mis on saavutatud mõtete vahetamise käigus.

Kodu ja kooli ühised väärtused aitavad vähendada eelarvamusi ja möödarääkimisi. Ühisvastutus hoiab mõtlemast vaid iseenda heaolule ja aitab saamisele lisaks mõelda ka andmisele.

Meie elus/tegevustes väljendub see...

- sarnane väärtusruum: perevestlused sisseastumisel, õpetajate valikul sellest lähtumine, ühised arutelud jms;
- väärtuspõhine juhtimine ja sellest lähtuv organisatsioonikultuuri loomine, meie-tunde loomine;
- kogukonna üritused (huvigruppide ülesed): laadad, kontserdid, heategevuslikud ettevõtmised, klasside vahelised üritused, kõikidesse üritustesse erinevate gruppide kaasamine jne;
- huvigruppide sisesed üritused (õpetajad, lapsed, pered) üksmeele ja väärtusruumi toetamiseks;
- aasta ja perioodide teemad, nädala küsimused;
- hommikuringid kaplaniga (mitu klassi koos, üks ja sama teema kõigil klassidel);
- esimese kooliastme koostööpäevad, klassisisesed iseõppepäevad;
- vanemate kooliastmete koostööpäevad;
- õpilasfoorum;
- igapäevane koostöö peredega;
- õpetajate meeskond ja omavaheline koostöö: koosolekud, vestlusringid, seminarid, ühisüritused jm;
- kõik suuremad otsused tehakse ühiselt, samas kõigil vabadus oma tegevuste piires;
- heategevuslikud projektid (toidupank, jõulukaartide meisterdamine jm);
- sõprusrühmad ja -klassid;
- koostööoskuse arendamine (korralduskogemus lastele, kogemusõpe jm).

3. KOOLI ERIPÄRAD

Kooli õppe- ja kasvatustegevust toetavad kooli neli eripära: kristlik maailmavaade, õppimine kogemuse kaudu, kokkuhoidev kogukond ja toetatud õppija. Need eripärad on toetanud kooli õppe- ja kasvatustegevust juba ajast, kui tegutses ainult lasteaed. Lisaks kooli väärtustele, mis on meie identiteedi ja eksistentsi aluseks, on eripärad suures osas meie kooli „oma näo“ kujundajad. Ajas on need natuke muutunud ja neid on kooli arengu erinevate etappides uuesti kogu kollektiiviga lahti mõtestatud. Uue õppekava koostamise raames vaadati need taaskord läbi ning rühmatööde tulemusena said mõned neist uut sisendit, mis ongi kooli kui pidevalt areneva organisatsiooni loomulik osa. Eripärade tuum jäi suures osas siiski samaks.

Kristlik maailmavaade

Kooli igapäevane elu ja töökorraldus baseerub kristlikul maailmavaatel ja väärtustel. See väljendub igapäevase omavahelise suhtluse (õpetaja - õpilane, õpilane - õpilane, õpetaja - lapsevanem jne) kaudu, kus väljend „eeskuju õpetab“ on kesksel kohal. Ühtsete väärtuste kandjatena on kogu kooli kogukonnal siin nii õppija kui õpetaja roll: põhikooli õpilane on eeskujuks lasteaialapsele, gümnasist põhikooli õpilasele jne. Õpivad kõik. Õppimine toimub kogemuse kaudu. Väärtusõpetuse tunnid ja teemakohased õppekäigud, kirikukalendri tähtpäevade tähistamine kirikus, palvused klassides, kogu kooli ülene palverännak annavad õpilasele võimaluse kogeda ja tunda õppida väärtusmaailma, mis on õppeainete ülene. Kooli keskkonna kaudu, mida toetavad altariid klassides, palvapärlid koridorides, stendide kujundamine kristlikust maailmavaatest lähtuvalt, kirikuruumi kooli õpperuumina kasutamine, kinnistub õpilases kristlik sümbolika, mis laiendab silmaringi ning aitab mõista kirjandusklassika, muusika- ja kunstimaailma suurteoseid. Palve on loomulik osa koolipäevast, see aitab õpilasel fookuses hoida asju, mis on tõeliselt tähtsad ning lahti lasta vähem olulisest. Selle eripära suurim eesmärk on anda õpilasele väga kiiresti muutuvas maailmas midagi, mis on ajast aega jääv ja millele saab toetuda nii mures kui rõõmus.

Kristlikule maailmavaatele toetub meie ja Euroopa kultuuriruum. Oma väärtuste ja identiteediga tegelemine loob aluse ka teiste kultuuride mõistmiseks ja neisse lugupidavalt suhtumiseks. Oluline on, et inimene mõistaks kultuurilist konteksti, milles ta elab, aga oleks kursis ka ümbritseva maailmaga laiemalt.

Eripära toetab ka õpilastes üldpädevuste - kultuuri -ja väärtuspädevuse, sotsiaalse ja kodanikupädevuse ning enesemääratluspädevuse kujundamist.

Õppimine kogemuse kaudu

Õppimine on pingutuse, raskuse, raskust ületamise ja rõõmu kogemine. Võimalus omandatud teadmisi rakendada ja katsetada igapäevaelus aitab õpilasel mõista, et õppimine ei ole pelgalt teoreetiliste teadmiste ja faktide kogumine, vaid need loovad kindla aluse elus hakkama saamiseks.

Õppimine läbi praktilise väljundi saab alguse juba lasteaiast.

Õppimine kogemuse kaudu toetab õpipädevuse, ettevõtlikuspädevuse kui digipädevuse kujunemist. Kogemuste saamiseks viiakse õppetööd lisaks koolimajale läbi erinevates kogemusõpet toetatavates keskkondades (erinevad haridus – ja kultuuriasutused, muuseumid, pargid, kirikud, teatrid, ametiasutused, ülikoolid jne). Tunde külastavad oma eriala spetsialistid jagavad õpilastele kogemusi, mida erialavalikul silmas pidada ning missugused oskused tulevad kasuks praegusel tööturul. Tunnis on olulisel kohal praktilise elemendi sisse toomine, et õpilane saaks kohese kogemuse, kus ja mis tingimustel saab õpitut kasutada. III kooliastmes on õpilastel võimalus käia töövarjupäevadel. Gümnaasiumis on eraldi kursus mentorlus ja kogemusõpe, mille raames saavad gümnaasistid läbi viia erinevaid üritusi, organiseerida kooli külalisi, läbi viia tunde põhikooliosas, olla töövarjuks meie omas lasteaias aga ka mujal enda poolt valitud töökohas, osaleda või korraldada heategevusaktioone või - üritusi jne.

Kogemusõpe toetab õpilase edasiste õppe- ja elukutse valikute kujunemist, luues võimaluse erinevate kogemuste kaudu paremini õppida tundma ennast, oma tugevusi ja parendust nõudvaid külgi (eripära toetab ka ettevõtlikuspädevuse kujunemist). Gümnaasiumi kolmapäevadel ei toimu auditoorset tööd koolis, neil päevadel toimuvad praktikumid ülikoolide juures, õppetööd ja silmaringi toetavad õppekäigud, õppeprojekti, kohtumised ja vestlusringid sellest eripärast lähtuvalt.

Üldõpetusest lähtuvalt toimub I ja osaliselt ka II kooliastmes erinevate õppeainete lõimimine teemapõhiselt, et tekiks terviku/tervikpildi tajumine – ühes õppeaines omandatud saab kasutada teise õppeaine eelteadmisenä jne. Seoste loomine ja analüüsisioskus on kogemusõppes väga olulisel kohal.

Suhtluspädevuse kujunemist toetavad ka kõigis erinevates kooli astmetes koostöötamise ja iseseisva õppimise päevad. Nende raames saavad õpilased kogemuse ise oma aega planeerida, tunnetada koostööoskuse vajalikkust ning saada ülevaade, mis oskusest või teadmisenä veel puudus on. Praktilise väljundina saksa keele õppes on suhtlemine kirjasõpradega Saksamaalt ning koostöö sealse sõpruskooliga. Väärtusõpetuses õpitu kinnistamiseks ja silmaringi avardamiseks toimub 9. klassiekskursioon Rooma. Loodusõpetuses õpitu kinnitamiseks toimuvad lisaks jooksvatele õppekäikudele kaks korda aastas Loodus – ja töökasvatuse programmi järgsed väljasõidud, kus koolis õpitut saab näha ja kogeda.

Eripära on olnud meie kooli loomulik õppe- ja kasvutegevuse osa kogu kooli tegutsemise aja jooksul.

Toetatud õppija

Koolis õpivad kõik – õpilane, õpetaja, lapsevanem. „Inimene elab niikaua, kui ta õpib!“ (Vello Salo). On oluline, et õpilane võtab isikliku initsiatiivi õppijana, ta on oma õppeprotsessi suunaja. Usalduslikud suhted õpilaste ja õpetajate vahel lubavad edasi anda palju enam kui tavapärane õpiprotsess seda võimaldab. Iga õpilane on väärtus iseeneses, kelle lähenemine õppeprotsessile on isikupärane. Mõtestame õpetamist kui õpilase juhtimist õppimise arenguteekonnal, mis on sügavalt individuaalne. Vastastikused lugupidavad ja avatud suhted loovad aluse õpilase ja õpetaja tulemuslikuks koostööks.

Kaarli Koolis on õpilase individuaalse arengu toetamiseks ja juhendamiseks mitmeid erinevaid koostöövorme. Põhikoolis toimuvad neljal perioodil iga lapse ja klassijuhataja vahel motivatsiooniminutid. Need annavad võimaluse õpilasel ja õpetajal rääkida asjadest, mis on hetkel õppija (ja õpetaja) jaoks aktuaalsed koolis ja õppetöös aga ka isiklikus elus. Vanuse- astmeti on motivatsiooniminutite ülesehitus erinev, aga põhiohk lisaks eeltoodule on lapse individuaalse arengu juhendamine (sh õpilase isikuomaduste arendamine), tema vaimse tervise ja tasakaalu toetamine, enesejuhtimisoskuste arendamine ning avatud ja usaldusväärse suhte loomine õpetaja ja õpilase vahel. Gümnaasiumis on igal õpilasel oma mentor, kellega toimuvad korra kuus mentorvestlused. Mentorvestluste sisu on suure osa kattuv motivatsiooniminutite vestluste sisuga, kus lisaks võimalusele koos juhendajaga mõtestada igapäevaelu olulisi küsimusi on teemadeks ka edasiste õppe- ja karjäärivõimaluste arutelu ning ka iseseisvat elu puudutavate küsimustega tegelemine (n. kuidas planeerida reise, millest alustada, mis on oluline; mis alustel saan taotleda pangalaenu, milliste lisakuludega pean arvestama laenu tagasimaksel jne). Grupimentorluses on fookuses õpi- ja ajajuhtimisoskused, eesmärkide seadmine ja nende saavutamine, meeskonnatöö ja – juhtimisoskuste õppimine ja harjutamine.

Eneseanalüüsil/enesehinnangul on keskne koht nii õpilase kui õpetaja jaoks. Oma tööd pidevalt ja mõtestatult analüüsides on tekib oskus teha saavutatust järeltõlgitust, seada uusi eesmärke ning planeerida konkreetseid tegevusi eesmärkide saavutamiseks. Avatud ja koostööine suhtlemine lapsevanematega on õpilase jaoks väga olulise tähtsusega. Kaarli Kool on loonud lapsevanematele mitmeid võimalusi (lisaks tavapärastele lapsevanemate koosolekutele ja arenguestlustele), osalemiseks koolielus: osaleda lapsevanematekogus, erinevate kooli ühisürituste korraldamises, osaleda kooli poolt korraldatavatel koolitustel ja ühisüritustel, tulla kooli tutvustama oma ametit jne. See loob kooli ja kodu vahel ühise fooni, mis on väga vajalik õppija toetamiseks. Tugispetsialistide kaasamine lapse arengu jälgimisse ja toetamisse on läbimõeldud ja õppija vajadusi arvestav.

Kokkuhoidev kogukond

Kaarli Kool õpivad kõrvuti väga erinevas vanuses lapsed. Ühtses väärtuskeskkonnas on järjepidevalt võimalus õppida 1,5 – 18 lastel ja noortel. See moodustab inimese elukaarest märkimisväärse osa ning selle elukaare osal on väga tähtis roll inimese väärtushinnangute ja eluhoiakute kujunemisele. Meie koolis ei ole õppesuundi, küll aga on koolipere omavahel kokku leppinud, et kooli kõige olulisem ülesanne on „heaks inimeseks kasvamine“ toetamine. Selles protsessis on oluline osa kõigil kogukonna gruppidel. Õppimine koolis toimub vanusekeskselt, kasvamine ja koostöömimine aga vanuse üleselt. Gümnaasiumi noored ja põhikooli vanemad õpilased on oma käitumise ja tegudega eeskujuks noorematele õpilastele ja lasteaialastele. „Eeskuju õpetab“ on ka siin eripäras väga kesksel kohal. Kogukonna eri gruppide koos toimima ja koos tegutsema suunamine on olnud koolipoolne väga teadlik ja juhitud tegevus. Praeguseks on kogukonna koostöö Kaarli Koolis loomulik ja lahutamatu osa. Koostööd teevad erinevad vanuses õpilased (n. õpilasfoorum, gümnaasiuminoored lastaias abiõpetajad, klasside vahelised väljasõidud ja ettevõtmised, gümnaasiuminoored põhikoolis kogemusõpperaames tunde läbi viimas, sõprusklasside ja -rühmade omavahelised ettevõtmised jne). Kaarli Koolis tunnevad kõik kõiki, see on meie üks suurim tugevus. Koolimaja on just nii suur, et see soodustab igapäevast suhtlemist, aga annab ka võimaluse olla soovi korral omaette. Ka koolipere on nii suur, et iga õpilane, õpetaja, lapsevanem, kogukonnaliige on märgatud. Kooli suurus (väiksusest) tingituna on võimalus korraldada ühistegevusi/ühisüritusi kogu kooliperele (n. aktused, kirikukalendripühade tähistamine, vabaaja üritused – Vaba Lava, Kõlakast, erinevad ballid jne korraldamine, Palverännak jne). Koostöö lapsevanematega on aastate jooksul kujunenud koolielu lahutamatuks osaks, seda nii koolielu rikastamisel kui erinevate kogukonnaürituste korraldamisel. Näiteks on lapsevanemate algatusel sündinud Kontserdikohvikute korraldamine jõulude ajal on nüüdseks ühendanud kogu koolipere, kaasates sinna nii õpilasi kui õpetajaid. Õpetajate omavaheline suhtlus ning nende suhted teiste huvigruppidega (õpilased, lapsevanemad) on ühtse kogukonna kujunemisel suure tähtsusega. Kaarli Koolis on ühte hoidev kollektiiv. Õpetajad on kaasatud koolielu ühtsesse eesmärgistamise- ja otsustamisprotsessi, mis annab võimaluse kaasarääkimiseks ning võtta ka koosotsustatu eest vastutus. Avatud ja lugupidavad suhted on üks koolielu hästi toimise alustalasiid.

Kokkuhoidev kogukond Kaarli Koolis tähendab seda, et iga inimene on oluline ja koostegemine on väestav, huvitav ning jõudu andev tegevus.

Kaarli Kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument on õppekava, mis koosneb üldosast ja ainekavadest ja mis on aluseks kogu kooli õppe- ja kasvatussüsteemi planeerimisel ja läbiviimisel. Õppekava (üldosa ja ainekavade) koostamisel on lähtutud põhikooli- ja gümnaasiumi seadusest, põhikooli riiklikust õppekavast ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast, Kaarli Kooli arengukavast (aastateks 2022-2025), kooli ressurssidest.

4. ÕPPE – JA KASVATUSEESMÄRGID

Kooli missiooniks on akadeemilise üldhariduse ja väärtuskasvatuse kaudu kujunenud vastutusvõimeline, terve eluhoiakuga, moraalne ja tasakaalukas inimene, kes on haritud ja laia silmaringiga, iseseisev ja motiveeritud, ennastjuhtiv ja tegutseb eesmärgistatult, oskab teha teadlikke valikuid, tähtsustab elukestvate õppimist, väärtustab kristlikke põhimõtteid ja kultuuripärandit, toetab oma tegudega Eesti ühiskonna, kultuuri ja looduskeskkonna jätkusuutlikku arengut.

Kool on kodule partneriks arengu- ja kasvukeskkonna loomisel. Õpilasi toetatakse akadeemiliste teadmiste, enesekohaste ning sotsiaalsete oskuste omandamisel ja isikliku väärtussüsteemi kujunemisel. Tähtsustatakse õpivõimelisust ja loovust, väärtustatakse mõtlemist ja analüüsivõimet.

Kaarli Kooli taotletakse, et õpilane on

- 1) kristlikku maailmavaadet väärtustav ja põhiväärtustest teadlik, oskab käituda nende järgi, teab, tunneb ja austab teisi usundeid.
- 2) uudishimulik, töökas, teadmiste- ja õpihimuline, kes julgeb katsetada ja eksida, vigu tunnistada ja analüüsida, kriitiline ja analüüsiv mõtleja, oskab luua seoseid ainevaldkondade vahel, on ennastjuhtiv ja teadlik õppija, oskab oma aega planeerida, tegevusi eesmärgistada ja eesmäärke saavutada, on püsiv ja sisemiselt motiveeritud õppija, kel on kujunenud süsteemne õpiharjumus;
- 3) Eesti kultuuri väärtustav ja hoidev, kultuurilise mitmekesisuse osas avatud ja mõistev, laia silmaringiga lugeja ja kultuurihuviline, ühiskondlikke väärtusi ja norme järgiv, algatusvõimelise ja ettevõtliku kodanikuna ühiskonnas toimuva vastu huvi tundev;
- 4) kohusetundlik ja koostööaldis, lugupidav, viisakas ja salliv kaaslane, vastutav enda valikute eest, usaldusväärne, aktiivne kodanik, ühiskondlikke protsesse mõistev algatusvõimeline ja ettevõtlik, tal on kujunenud esinemisoskus ning ta oskab ennast väljendada selgelt nii kõnes kui ka kirjas;
- 5) tervislikke eluviise järgiv ja aktiivseid liikumisharjumusi väärtustav, vaimset ja füüsilist tervist ja keskkonda hoidev;
- 6) arengule suuantud, teadlik oma tegevustest ja nõrkustest, leidnud endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda oma edasine haridustee, ennast ja oma seisukohti selgelt väljendav ja põhjendav;
- 7) jätkusuutliku mõtteviisiga, keskkonda hoidev ja keskkonnaprobleeme teadvustav aktiivne kodanik.

5. ÕPPEKORRALDUSE ÜLDPÕHIMÕTTED

- Õppeaasta on ajavahemik 1. septembrist 31. augustini, milles on vähemalt 175 õppepäeva. Õppeaasta on jagatud viieks õppeperioodiks ja viieks koolivaheajaks. Iga perioodi lõpus on koolivaheaeg vähemalt üks nädal, mille kuupäevad on kinnitatud haridus- ja teadusministri määrusega. Juhul kui kooli õppeperioodide ja vaheaegade kestvuses on erinevusi haridus- ja teadusministri määrusega, kehtestab ja kinnitab need Kooli nõukogu õppeaasta eel.
- Kokkuvõtvad kirjalikud hinnangud/hinded kajastuvad põhikoolis õpinguraamatus poolaastahinnetena kaks korda õppeaasta jooksul (jaanuar ja juuni), gümnaasiumis iga kursuse lõpus (millest igaüks hõlmab arvestuslikult 35 tundi).
- Õpilasele väljastatakse Kaarli Koolis õppimise ajaks õpinguraamat.
- Õppenädal koosneb viiest õppepäevast. Õpilase ühe nädala maksimaalne tunnikoormus on määratud Kaarli Kooli õppekava punktides 6 ja 7.
- Õppepäev koosneb õppetundidest, mille arv ja järjekord on sätestatud kooli päevakavaga.
- Õppetund on koolis üldjuhul 45-minutiline ja gümnaasiumis ka 80-minutiline õppeühik,
- vahetunnid vastavalt 10 minutit ja 25 minutit.
- Lähtudes üldõppest ja õppe spetsiifilistest vajadustest (kunsti-, keele-, muusikaõpe, sport, praktikumid, kontrolltööd jne) võib tundide kestus muutuda, võimalikud on paaris- ja kolmiktunnid. Paaristundide puhul muutub ka vahetunni aeg pikemaks. Söögivahetunni pikkus on 30 minutit. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli (muuseumitunnid, laborid, kirikud jne). Õppimine võib toimuda reaalses ja/või virtuaalses keskkonnas nii rühmatöona kui iseseisvalt. Õppetööd võib läbi viia ka juhendatud e-õppena, mille kord kehtestatakse dokumendis „Juhendatud e-õpe Kaarli Koolis“.
- I ja II kooliastmes algab koolipäev hommikuringiga. III kooliastmes toimuvad klassijuhataja minutid pärast söögivahetundi. Kooliastmetel algavad tunnid erinevatel aegadel, et hajutada vahetundide koormust ja tagada pikem söögivahetund kõikidele klassidele.
- I kooliastmes toimuvad õppetunnid enamasti klassitundidena (eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, inimeseõpetus, väärtusõpetus, kunsti- ja tööõpetus, õppekäik). Ainetundidena toimuvad keeletunnid, kehaline kasvatus, muusikaõpetus ja vahel ka väärtusõpetus. II kooliastmest minnakse klassitundidelt sujuvalt üle õppeainekeskssele õpetusele, kasutades üld-, aine- ja tsükliõppe kombineeritud varianti. III kooliastmes ja gümnaasiumis toimub õpe aine – ja tsükliõppena kasutades ainetevahelisi lõimingu põhimõtteid.

- Koolipäeva algusaeg kehtestatakse kooli [kodukorras](#). [Õppetundide ajad](#) samuti Kaarli [Huvikooli tegevuse ajad](#) avaldatakse kooli kodulehel.
- Õpetaja planeerib projekt-, õues- ja muuseumiõppe ning ekskursioonid ja õppekäigud reeglina iga kuu alguses või vastavalt vajadusele ja lisab need oma töökavadesse, arvestusega, et need koos tavaõppega ei ületaks lubatud nädalakoormust. Need ja samuti kooli õppekava toetavad ühisüritused lisatakse ka Stuudiumi kalendrisse.
- Gümnaasiumi läbimiseks peab õpilane läbima vähemalt 104 kursust? Kohustuslikke kursusi on kokku 98, neile lisandub 6 vaba valikkursust. Kool pakub valikkursuseid ka koostöös Rocca al Mare Kooliga, kursused toimuvad nii Kaarli Koolis kui Rocca al Mare Koolis. Igal aastal saab valida ligi 30 valikkursuse hulgast. Lisaks saavad õpilased valida Edumus Schooli ja erinevate ülikoolide ning gümnaasiumite poolt pakutavaid kursusi. Kool rahastab õpilase valikkursusi, mida sooritatakse koolis või Edumus Schoolis. Kui õpilane kursust ei läbi, peab ta õppeaasta jooksul valima uue kursuse, mille eest peab maksma õpilane ise.
- Võõrkeeletunnid ja alates 4. klassist käsitöö/kokanduse ja tehnoloogia tunnid ning 5. klassist kehalise kasvatuse tunnid toimuvad üldjuhul rühmades, sõltuvalt õpilaste arvust klassis. Gümnaasiumi valikkursuste tunnid võivad toimuda noorema ja vanema klassi õpilastele korraga.
- Õpe Kaarli Koolis on tasuline. Õppemaksu suuruse kehtestab Kooli pidaja ning seda ei muudeta õppeaasta jooksul. Õppemaksu tasumise kord on sätestatud Kaarli Kooli põhikirjas ja lapsevanemaga sõlmitud lepingus.

6. PÕHIKOOI TUNNIJAOTUSPLAAN

Iga klassi kohta on toodud ainete kaupa nädalakoormus, milles kajastub kohustuslikele ja valikainetele määratud tundide arv.

LT = lisatund, märgitud sulgudega (...)

Põhikooli riikliku õppekava kohaselt võib kooli nõukogu nõusolekul kooli eripära arvestamiseks muuta riikliku õppekava kohustuslike õppeainete nimistut ning muuta tunnijaotusplaani, tagades oma kooli õpilastele riiklikus õppekavas määratud üldpädevuste, õpitulemuste ning kooliastme lõpuks taotlevate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamise.

Kaarli Koolis on võrreldes põhikooli riikliku õppekavaga järgmised erisused:

- Põhikooli kolmes kooliastmes on läbivalt 1 nädalatund kooli kohustuslikku õppeainet väärtus- ja usuõpetus (3 nädalatundi kooliastmes), mis toetab kooli põhiväärtusi ning õppekava eesmärkide saavutamist.

- Põhikoolis pakutakse võimalust õppida kahte keelt: alates 1. klassist saksa keelt (A – võõrkeel), alates 3. klassist inglise või vene keelt (B – võõrkeel). Põhikooli I kooliastme jooksul kokku on riiklikus õppekavas esitatud arvestuslikust õppetundide arvust 3 nädalatundi enam A- võõrkeelt (saksa keel) ja 2 tundi enam B – võõrkeelt (inglise keel või vene keel). Põhikooli II kooliastme jooksul kokku on riiklikus õppekavas esitatud arvestuslikust õppetundide arvust 3 nädalatundi enam B – võõrkeelt (inglise keel või vene keel).
- Põhikooli II kooliastmes on riiklikus õppekavas esitatud arvestuslikust õppetundide arvust 1 tund enam matemaatikat ja III kooliastmes 1 tund rohkem eesti keelt.

Riikliku õppekava ja kooli õppekava erinevuste korral esitatakse I ja II kooliastmel kooliaasta lõpul vanema või teovõimelise õpilase puhul õpilase taotlusel ning III kooliastmel kooliaasta lõpul kõigil õpilastel kokkuvõtavad hinded ja hinnangud riikliku õppekava kohustuslike õppeainete loendi alusel.

I – III kooliaste (1. – 9. klass)

Õppeaine	1.	2.	3.	I ka	4.	5.	6.	II ka	7.	8.	9.	III ka
eesti keel	7	6	6	19	4	3	4	11	2	2	3	6 (1)
kirjandus						2	2	4	2	2	2	6
A-võõrkeel (saksa keel)	2	2	2	3 (3)	3	3	3	9	3	3	3	9
B-võõrkeeled (inglise keel või vene keel)			2	(2)	3	3	3	3 (6)	3	3	3	9
matemaatika	3	4	3	10	5	4	5	13 (1)	5	4	4	13
loodusõpetus	1	1	1	3	2	3	2	7	2			2
geograafia									2	1	2	5
bioloogia									1	2	2	5
keemia										2	2	4
füüsika										2	2	4
ajalugu						1	2	3	2	2	2	6
inimeseõpetus		1	1	2	1	1		2	1	1		2
ühiskonnaõpetus							1	1		1	1	2
väärtus- ja usuõpetus	1	1	1	(3)	1	1	1	(3)	1	1	1	(3)
muusika	2	2	2	6	1	1	2	4	1	1	1	3
kunst	1	2	1,5	4,5	1	1	1	3	1	1	1	3
tööõpetus	1	1	2,5	4,5								
käsitöö ja kodundus; tehnoloogiaõpetus					2	2	1	5	2	2	1	5
kehaline kasvatus	2	3	3	8	2	3	3	8	2	2	2	6
Maksimaalne nädalakoormus	20	23	25	8 LT	25	28	30	10 LT	3	32	32	4 LT

7. GÜMNAASIUMI KURSUSTE PLAAN

Lisatund, märgitud sulgudega (...)

Gümnaasiumi riikliku õppekava kohaselt võib hoolekogu nõusolekul kooli eripära arvestamiseks muuta riikliku õppekava kohustuslike õppeainete nimistut ning muuta tunnijaotusplaani, tagades riikliku õppekava õpitulemuste saavutamise.

Kaarli Koolis on võrreldes riikliku õppekavaga järgmised erisused:

- Kaarli Koolis on gümnaasiumiastme jooksul kokku 1 kursus enam kirjandust, et tasakaalustada teadmisi reaals- ja humanitaarvallas.
- Kõik õpivad laia matemaatikat (14 kursust), et õpilaste edasiõppimisvõimalusi mitte piirata.
- Kooli eripära arvestades on riiklikele kursustele lisatud kohustuslikud kursused väärtus – ja usuõpetus (3 kursust), mõttelugu (3), meediaõpetus (1), majandusõpetus (1), psühholoogia (1), ladina Keel (1), mentorlus- ja kogemusõpe (3), uurimistöo alused (2), riigikaitse välilaager (1).
- Õpilastele pakutavad valikkursused varieeruvad iga aastasel. Valikkursustena arvestatakse järgmisi kursusi: kooli poolt pakutavad kursused, Edumus Schooli poolt pakutavad kursused, ülikoolide poolt pakutavad kursused, mille ainemaht peab olema vähemalt 35 tundi ja muud kursused, mille läbimiseks kool on andnud nõusoleku. Gümnaasiumis läbib õpilane 6 valikkursust.

10.–12. klassis õpitakse kursusesüsteemis, kus on kohustuslikud ning kooli- ja õpilase valikkursused. Kohustuslikud kursused ja kooli valikkursused toimuvad reeglina klassipõhiselt. Õpilase valikkursuste grupi moodustavad gümnaasiumiüleselt õpperühmadele mõeldud õpilaste poolt valikainete kataloogist vabalt valitud kursused. Nende kolme tüüpi kursuste mahud on toodud gümnaasiumi tunnijaotusplaani tabelis.

Õppeaine	10. klass	11. klass	12. klass	Kursusi kokku
eesti keel	2	2	2	6
kirjandus	2	2	2	5 (6)
B2 keeleoskustasemel võõrkeel (inglise keel)	3	3	1+1*	7 (8)
B1 keeleoskustasemel võõrkeel (saksa keel, vene keel, hispaania keel)	3	3	2	7 (8)
(lai) matemaatika	5	5	4	14
füüsika	2	2	1	5
keemia	1	1	1	3
bioloogia	1	2	1	4
loodusgeograafia	1	1		2
inimgeograafia			1	1
ajalugu	2	2	2	6
inimeseõpetus	1			1
ühiskonnaõpetus		1	1	2
muusika	1	1	1	3
kunst	1	1		2
kehaline kasvatus	2	2	1	5
riigikaitse		1		1
KOOLI VALIKKURSUSED				
väärtusõpetus	1	1	1	3
mõttelugu/filosoofia	1	1	1	3
meediaõpetus	1			1
riigikaitse praktiline õpe välilaagris		1		1
majandusõpetus	1			1
psühholoogia			1	1
ladina keel			1	1
mentorlus ja kogemusõpe	1	1	1	3
uurimustöö alused	0,5	1,5		2 (kokku 98)
ÕPILASE VALIKKURSESED				
valikkursus	2	2	2	6

*7 kursus, kohustuslik õpilastele, kes teevad inglise keeles riigieksamit

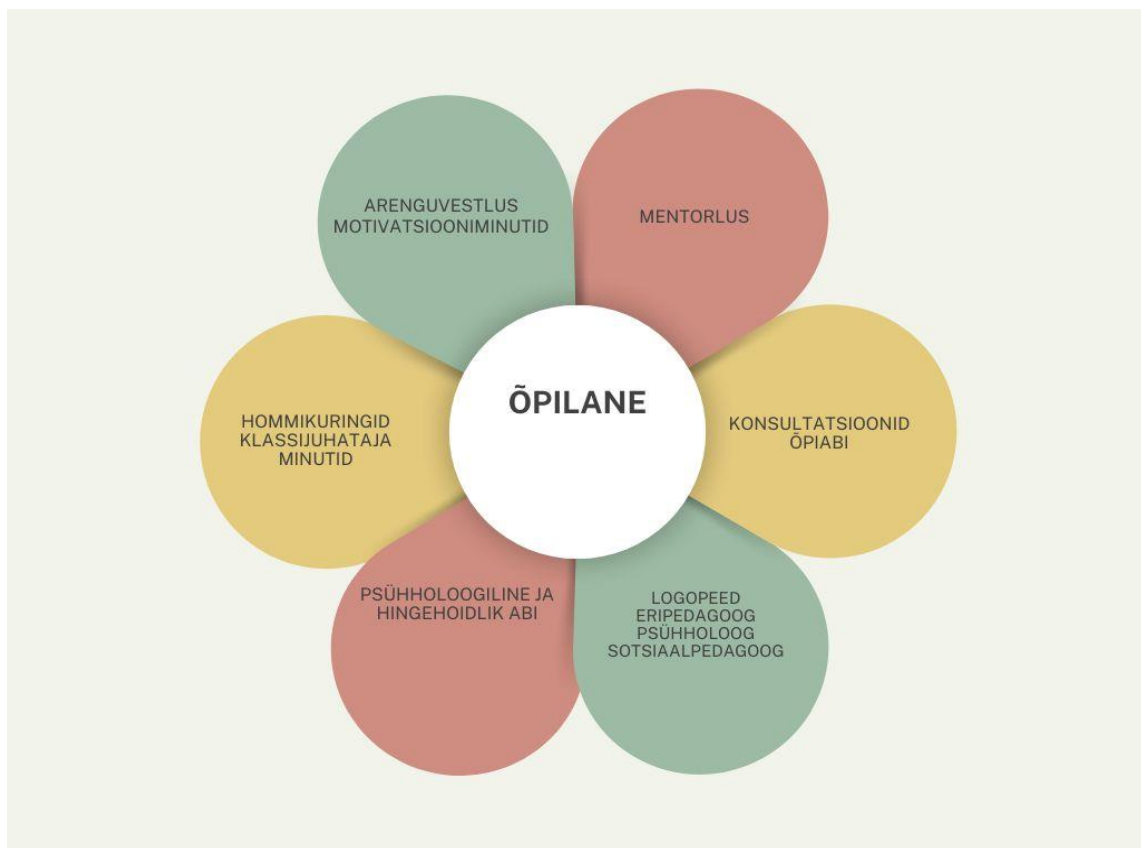
8. ÕPILASE ARENGU TOETAMINE

Kaarli Koolis tehakse koostööd selle nimel, et igal õppijal oleks tagatud tema võimetele ja vajadustele vastav haridustee. Õpilase individuaalse arengu toetamiseks ja juhendamiseks on loodud mitmeid erinevaid koostöövorme. Toetatud õppija (vt punkt 2) on meie kooli üks neljast

eripärast, mis rõhutab iga õpilase individuaalse kasvu, õppimise ja arengu olulisust nii akadeemiliselt kui ka isiklikult.

Õpilase arengut ja toimetulekut koolis jälgivad eelkõige õpetajad ja klassijuhataja. Õpetaja ülesanne on jälgida iga õpilase arengudünaamikat ja toimetulekut klassis, sh märgata teistest võimekamaid õpilasi ja neid, kelle õpijõudlus on madal.

Klassijuhataja roll tänapäeva väga heitlikus maailmas on üha kasvava tähtsusega. Positiivne suhe klassijuhatajaga loob õpilasele turvatunde ning soodustab avatud suhtlust ja koostööd. Klassijuhataja loob ja kujundab klassiruumi õhkkonda ning mõjutab seeläbi õpilaste heaolu ja õppimiskeskkonda. Klassijuhataja rolli tähtsust ei saa alahinnata üheski vanuseastmes, see võib vanemates klassides muutuda, kuid on õpilase jaoks endiselt väga suure tähtsusega. Kaarli Koolis on klassijuhataja rolli lahtimõtestamisele sisendit andnud kogu pedagoogiline kollektiiv (pedagoogilised nõukogud aastatel 2023 – 2024), lapsevanemad klassikoosolekutel peetud aruteludes ning kõikide klasside õpilased. Laiendatud juhtkonna koosolekutel on tehtud kokkuvõtted saadud sisenditest ja kokku pandud klassijuhataja tööd toetav materjal (2024 kevad) **Õpilase arengu jälgimine ja toetamine** Kaarli Koolis on süstemne tegevus, mis toimub kogu õppeaasta vältel erinevate tegevuste kaudu (vt Joonis 1). Kõige olulisemaks neis tegevustest pidasid kõik huvigrupid **igapäevast avatud suhtlemist klassijuhataja /õpetaja ja õpilase vahel**, mis loob usaldusväärse suhte ning mis omakorda toetab õpilaste arengut, heaolu ja akadeemilist edu. See aitab kaasa positiivsele õpikeskkonnale ja tugevdab kogukonna tunnet klassiruumis.

Joonis 1. Õpilase arengu jälgimine ja toetamine Kaarli Koolis.

Kaasava hariduse õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamine

Kaarli koolis arvestatakse õppijate individuaalsete akadeemiliste ja sotsiaalsete võimete ja vajadustega ning tagatakse vajalike tugisüsteemide kättesaadavus. Õpilase lisatoe vajaduse ilmnedes selgitab õpetaja koos tugispetsialistidega välja õppija individuaalsed õpivajadused. Üldist tuge saab õpilane, kellel ilmneb ajutine õpiraskus (mahajäämus õpitulemuste saavutamisel), koolikohustuse täitmise takistus, kergem käitumisraskus, sotsiaalne või psüühiline probleem, samuti eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist hiljuti saabunud õpilane. Kaasava hariduse õppekorralduse rakendamine on põhjalikumalt lahti kirjutatud eraldi dokumendis “Kaasava hariduse rakendamine Kaarli Koolis”.

Õpetaja kannab tähelepanekud **individuaalse arengu jälgimise kaardile Studiumis ning täiendab seda vastavuses muutuste ja arengutega.**

Õpetaja võib õpilase toetamiseks diferentseerida õppetööd ja kohandada õpikeskkonda. Kui õpetaja märkab õpilase vajadust toe järele õppimises, siis kohandab ta õpet, pakub lisajuhendamist õppetunnis ja väljaspool tunde (konsultatsioon vähemalt üks kord nädalas), õpe õpiabirühmas, diferentseerib eripedagoogiga koostöös õppeülesandeid, võimaldab õpilasel kasutada lisa-aega ja -materjale ning teavitab sellest õpilase klassijuhatajat. Koostöös lapsevanemaga on võimalik rakendada riikliku õppekava raames individuaalset õppekava.

Klassijuhataja nõustab õpilast ja tema vanemaid vajadust mööda ning vähemalt kord aastas toimuva arenguevestluse käigus. Individuaalset abi ja konsultatsiooni pakuvad õpilasele ja tema vanemale eripedagoog, psühholoog ja kaasava hariduse koordinaator. Kooliväliste tugiteenuste pakkujatega suhtleb kaasava hariduse koordinaator, kui pole kokkulepitud teisiti.

Põhikoolis kaasatakse üldise toe pakkumisse vajaduse korral eripedagoog, kes nõustab õpilast, lapsevanemat ja õpetajaid õppe kohandamisel ja sobivate meetodite valimisel või pakub õpilasele eripedagoogilist tuge individuaalselt või rühmas. Käitumisraskuste, sotsiaalsete või psüühiliste probleemide korral kaasatakse laiendatud meeskond (**koolipsühholoog** või **sotsiaalpedagoog**), kes nõustab õpilast, vanemat ja õpetajaid või annab soovitusi kooliväliste spetsialistide (näiteks kliiniline psühholoog) poole pöördumiseks. Vajaduse korral koostab eripedagoog või sotsiaalpedagoog koostöös õpilase, vanema, klassijuhataja, aineõpetajate ja koolipsühholoogiga õpilasele käitumise tugikava, mis lisatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaarti.

Püsiva toe vajaduse ilmnemisel kutsub klassijuhataja kokku ümarlauri (kus osalevad õpilane, tema vanem, aineõpetaja ja vajaduse korral kaasava hariduse koordinaator). Ümarlauril lepitakse kokku kõigi osaliste ülesanded ja periood, mille möödudes hinnatakse kokkulepitu tulemuslikkust, täiendava toe vajadust või koolivälise nõustamismeeskonna (Rajaleidja) otsust edasiste õpingute toetamisvajaduse väljaselgitamiseks.

Kool rakendab õppetegevuses Rajaleidja soovitusi, lähtudes kaasava hariduse põhimõtetest.

Kui kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusel rakendada tõhustatud tuge või erituge, kohandada, vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest, koostatakse aineõpetaja, klassijuhataja ja eripedagoogi koostöös õpilasele individuaalne õppekava ühes või mitmes õppeaines ning juhendatakse õppe korraldamisel sellest. Rajaleidja poolt soovitatud eritoe rakendamine saab toimuda vaid juhul kui koolil on võimalik leida selleks vajalik ressursid ning kooli ja kodu vahel on väga hea ja usalduslik koostöö.

Kui ilmneb raskusi õpilase koolikohustuse täitmise tagamisega ja üldine tugi ei anna soovitud tulemusi, pöördub kaasava hariduse koordinaator õpilase elukoha järgse lastekaitse spetsialisti poole. Kui õpilane on ühe õppeperioodi jooksul puudunud enam kui 20 protsendist õppetundidest, teatab klassijuhataja sellest kaasava hariduse koordinaatorile, kes kannab andmed õpilase kohta hariduse infosüsteemi.

Andekad õpilased

Andekate ja motiveeritud õpilaste lisajuhendamise ja toetamise eest vastutavad aineõpetajad, ja valdkonna koordinaatorid klassijuhataja ja kogukonnajuht.

Kui ilmneb õpilase andekus mõnes õppeaines või ainevaldkonnas, võimaldavad aineõpetajad õpilasele täiendavat ainealast juhendamist, õpilane suunatakse olümpiaadidele, konkurssidele ja muudele õpilasvõistlustele, innustatakse teda osalema huviringide töös ja ülikoolide pakutavates programmides.

Õpilase sotsiaalse andekuse puhul kaasatakse õpilane panustama klassi- ja koolielu korraldamisse. Kui ilmneb õpilase eriline ainealane andekus, avab klassijuhataja aineõpetaja ettepanekul õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi, kuhu aineõpetaja märgib, milles andekus avaldub ning millist lisatuge ja -juhendamist õpilasele pakutakse.

9. ÜLDPÄDEVUSED, LÄBIVAD TEEMAD JA LÕIMING

Kaarli Koolis on **põhiprotsessiks õpilase areng**, mida toetavad kõik muud protsessid. Kool loob õppekava ning õppe- ja kasvatusprotsessi kaudu tingimused riiklikus õppekavas määratud **üldpädevuste** (kultuuri- ja väärtuspädevus; sotsiaalne ja kodanikupädevus; enesemääratluspädevus; õpipädevus; suhtluspädevus; matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus; ettevõtlikkuspädevus; digipädevus), **läbivate teemade** (elukestev õpe ja karjääri kujundamine; keskkond ja jätkusuutlik areng; kodanikualgatus ja ettevõtlikkus; kultuuriline identiteet; teabekeskond ja meediakasutus; tehnoloogia ja innovatsioon; tervis ja ohutus; väärtused ja kõlblus) **lõimingu** ning kooli jaoks oluliste **väärtuste** kujunemiseks.

Nende kaudu on võimalik luua terviklikumat ja sügavamalt õpikogemust, mis rõhutab õppeainete piiride ületamist ning mis loob eeldused vastutusvõimelise, tegusa, avatud ja haritud inimeseks kujunemiseks. Üldpädevused, läbivad teemad ja lõiming annavad õpilastele vajalikud oskused ja teadmised, aidates kaasa õpilaste mitmekülgsele arengule ning valmistades õpilasi ette tulevikuks mitte ainult akadeemilises mõttes, vaid ka isiklikuks ja ühiskondlikuks eluks.

Kaarli Kooli viis põhiväärtust (vt peatükk 2 „Kooli väärtused“) roteeruvad ning igal aastal on neist üks fookuses. Fookuses olevast väärtusest lähtuvalt valitakse aasta teema. Nendest kahest lähtuvalt on konkreetsel õppeaastal omakorda suurema tähelepanu all nendega haakuvad üldpädevused ja läbivad teemad. Näiteks, kui prioriteetne väärtus on Areng ja aasta teema „Samm - sammult, käsikäes“, siis on sel aastal ka üldpädevustes ja läbivates teemades tähelepanu all eeltooduga otseselt haakuvad n. suhtluspädevus, õpipädevus, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis ja ohutus jne. Nii käiakse süvendatult läbi kõik üldpädevused ja läbivad teemad ning need võivad mõjutada otseselt selle aasta ettevõtmiste või ühisürituste sisu.

Üldpädevuste ja läbivate teemade kujunemist toetavad kooli ühisüritused ja õppekäigud (vt peatükk 11 ja 12 „Ühisüritused ja õppekäigud“).

Lõiming on olnud Kaarli Kooli õpikäsituses olulisemaks jooneks alates kooli loomisest - uued teadmised seostatakse eelnevalt õpituga ning kujundatakse oskust siduda teadmisi reaalse ja igapäevase eluga. Õppeainete lõimingu võimalused on lahti kirjutatud ainekavades. Hea võimalus ainete vaheliseks lõiminguks ja õpetajate vaheliseks koostööks annavad ka tööplaanid, mida täidetakse veebipõhiselt. Lõimingu üheks oluliseks osaks on ka õpetajate vahetu ja tihe omavaheline koostöö, mida kooli väga väärtustatakse (vt peatükk 15 „Õpetajate töö ja koostöö planeerimise põhimõtted“)

10. ÕPIKÄSITUS JA ÕPPEKESKKOND

Õpikäsitus

Õppimine on elukestev protsess, mille tulemusel toimuvad püsivad muutused käitumises, teadmistes, hoiakutes, oskustes ning nendevahelistes seostes.

Kaarli Koolis põhikoolis on õppetöö aluseks üldõpetuslik lähenemisviis, kasutades üld-, aine- ja tsükliõppe kombineeritud varianti, gümnaasiumis toimib kursuste süsteemis.

Õppetöös on rõhuasetus õpilase algatusel, isetegemisel ja kogemusest õppimisel. Õpilane õpib eeskujul, vaatlemisel, uurimisel, katsetamisel, suhtlemisel, harjutamisel kaudu. Üldõpetuse eesmärgid saavutatakse siis, kui kasutatakse mitmekesiseid ja paindlikke õppevorme. Üldõppe olulisemaks jooneks on lõiming (tegevuste integreerimine) – valdkondade ja tegevusliikide ühendamise tervikuks. Teemasid käsitletakse loogilises järjestuses, üks tegevus tuleneb teisest ja kutsub esile järgmise. Oluline on keskendumine terviklikule õppetegevusele, mille keskus on last ümbritsev maailm, laste kogemuste, elamuste ja huvide maailm.

Gümnaasiumis on tähtsal kohal õpilase iseseisvus, isikliku vastutuse võtmine, enesejuhtimine ja motiveeritus. Õppimine toimub laiapõhjaliste ja lõimitud kohustuslike kursuste ning õpilase individuaalsest huvist ja arengust lähtuvate valikkursuste kaudu. Lisaks õpitulemustele väärtustame õpiprotsessi ennast, iseseisva töö oskust, eesmärgistatust, ajaplaneerimist, koostöö ja kommunikatsiooni oskust, oskust teha põhjendatud ja informeeritud otsuseid. jms. Õpiprotsessi toetame mentorlussüsteemi, motivatsioonivestluste ja võimalusega koolielus kogeda juhtimis- ja koostööprotsesse.

Õppekeskkond

Õppekeskkond on vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna koosmõju, milles õpilased arenevad ja õpivad. See toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks. Õppekeskkonna loomisel ja arendamisel lähtub Kaarli Kool oma põhiväärtustest ja eesmärkidest.

Sotsiaalne ja vaimne õppekeskkond

- Ühised kristlikud põhiväärtused koolil, personalil ja peredel on aluseks turvalise, hooliva ja üksteisega arvestava keskkonna loomisel.
- Toetatakse kooli kogukonna vaimset kasvamist ja arengut.
- Suhted õpilaste, lapsevanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusena seotud osaliste vahel on üksteist austavad, avatud ja koostööle suunatud.
- Kõiki õpilasi koheldakse eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära.
- Hoidutakse õpilaste sildistamisest ja toetatakse laste positiivse enesehinnangu kujunemist.
- Toetatakse õpilastevahelisi sõbralikke ja usalduslikke suhteid ning välditakse vägivalda ja kiusamist.
- Kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu märgatakse ja tunnustatakse.
- Väärtustatakse koostegemist ja ühisvastutust, jagades selgelt otsustusõigust ja vastutust.
- Luuakse õhkkond, mis toetab õpilaste omaalgatust ja loomingulisust.
- Koolielu toimimist reguleerib Kaarli Kooli kodukord.

Füüsiline õppekeskkond

- Kooli ruumid on sisustatud õpilaste ja õpetajate vajadustest lähtuvalt.
- Värvivalik kooli ruumides on rahulik, soe ja lähtub kooli sümbolikast.
- Kooli sisekujunduses püüeldakse harmoonilise ja esteetilise terviklikkuse poole, mis toetab inimese heaolu ja kasvamist.
- Õppetöö läbiviimiseks ja erinevate õppemeetodite kasutamiseks on olemas vajalikud materjalid ja tehnilised lahendused.
- Kooli ruumid, sisseseade ja õppevara on heas korras.

- Koolil on olemas vahendid mitmekesise kehalise tegevuse läbiviimiseks ja tervislike eluviiside edendamiseks.
- Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sh linna keskkonnas, vabas looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes, kirikuhoonetes jm) ning virtuaalses õppekeskkonnas.
- Kaarli kirik on osa Kaarli Kooli õppekeskkonnast.
- Kooli ruumides on loodud erinevaid rekreatsiooni võimalusi.

11. ÜHISÜRITUSED JA ÕPPEKÄIGUD

Kaarli Kool loob ja väärtustab oma kooli traditsioone. Need kujunevad kogu koolipere ühisloominguna ning on õppekava loomulik osa. Traditsioonilised üritused on need, mis toimuvad iga aastaselt, neile lisanduvad aga erinevad aastapõhised üritused, mis lähtuvad konkreetse aasta teemast ja prioriteetsest väärtusest ning ka muudest antud ajahetkel olulistest temadest. Nii võib mõneski aastapõhisest üritusest kujuneda koolipere ühisel soovil ja arvamusel ka mitmeaastane või ka traditsiooniline üritus. Väga erilmeliste üritustega toetatakse kooli väärtusi ja eripärasid ning arendatakse erinevaid üldpädevusi (suhtluspädevus, kultuuri – ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, ettevõtlikkuspädevus).

Koostöös kooli pidaja, erinevate õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega viiakse läbi klassivälist õppetegevust ja korraldatakse õppekäike. Õppekäikudel on Kaarli Kooli õppetöös väga oluline roll ning see on üks õppetunni vorme. Asukoht võimaldab avaradada laste silmaringi läbi erinevate õppekäikude kirikutesse, muuseumidesse, teatritesse jne. Õppekäigud toimuvad regulaarselt, lähtudes perioodi teemast, ainekavadest ja kooli loodus – ja töökasvatuseprogrammist. Loodus- ja töökasvatuseprogrammis on välja toodud soovituslikud õppekäigud nii loodusesse kui töökasvatusega seotud paikadesse. Programm on koostatud vastavalt sellele, milliseid teemasid vastavas klassis ainekavade järgi käsitletakse ja et õppeprotsessi jooksul saaksid õpilased tutvuda Eestimaa erinevate paikade, erinevate looduskooslustega ning saaksid teadmisi taime- ja loomakasvatusest kui ka talutöödest.

Õppekäikude eesmärgiks on aidata kinnistada õppetegevustes saadud teadmisi, laiendada õpilaste silmaringi ja siduda teoreetilised teadmised praktilise kogemusega. Nende kasutamine õpilaste teadmiste, oskuste ka hoiakute arendamiseks on täpsemalt lahti kirjutatud ainekavades.

Ühisürituste korraldamiseks moodustatakse iga kooliaasta alguses õpetajatest toimkonnad, kes annavad konkreetsele üritusele/konkursile/kontserdile jne sisendi, seejärel kaastakse tegevuse läbiviimiseks juba ka teised õpetajad. Ürituste korraldamisse on kaasatud ka õpilased, eelkõige läbi Õpilasfoorumi. Gümnaasiumis korraldavad õpilased aga kogemusõppe raames ise erinevaid üritusi (n. rebaste nädala gümnaasiumis, gümnaasiumi ball). Kogukonna tegevuste korraldamisse

ja läbiviimisse on kaasatud ka lapsevanemad. Lapsevanemate initsiatiivil on ellu kutsutud ja nüüdseks juba traditsiooniks saanud nii mõnigi ettevõtmine (n. kontserdikohvikud jõulu ajal) Kool kui organisatsioon on pidevalt arenev ja ei saa õnneks kunagi päris valmis, nii on ka erinvate õppetööd täiendavate/rikastavate tegevustega – need arenevad, muutuvad ja täienevad ajas.

Traditsioonilised üritused ja õppekäigud:

Aktus – palvused Kaarli kirikus

Õppeaasta algust, Eesti Vabariigi aastapäeva, kooliaasta lõppu, põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamist tähistatakse piduliku aktus-palvusega Kaarli kirikus. Eesti Vabariigi aastapäeval teeb Eesti teemalise mõtiskluse/esituse 11. klass ning sel päeval on koolil külas Eesti jaoks oluline inimene, kes peab kõne aktusel ning osaleb hiljem ühises vestlusringis õpilastega (vestlusringis õpilased alates seitsmendast klassist)

Kirikukalendriga seotud tähtpäevad

Kaarli Kooli väärtustest tulenevalt on õppetöö loomulikuks osaks kirikukalendriga seotud tähtpäevade pidamine - **Lõikustänupüha** palvus sügisel, **advendiküünla süütamine** jõuluaja alguses ja **tuhkapäeva** palvus paastuaja alguses.

Jõuluajal toimub kõikides klassides **inglimäng**, kus iga laps on kellegi kaitseingel ja keegi klassi lastest on tema kaitseingel. Kaitseingel selgub loositeel ja seda püütakse saladuses hoida kuni **jõulupäevani**, kus tehakse kokkuvõtteid inglimängust ja jõuluajast (see päev on vahetult enne jõuluvahetust). **Jõulujumalateenistusel** osaleb kogu koolipere s.h. lasteaed ning traditsiooniks on kujunenud, et kolmas klass etendab seal loo jõluevangeeliumist. **Vaikel nädala neljapäeval** käiakse kirikus koos kooli kaplaniga läbi **Jeesuse ristitee** ning **II Ülestõusmispühäl** on kogu koolipere ühine teenistus kirikus, kus kuues klass etendab ülestõusmispühade loo.

Õppetööd rikastavad sündmused

Kaks korda aastas (novembris, kooli sünnipäeval ja juuni alguses) toimuvad **Kaarli Kooli mälumängud**. Mälumängud toimuvad kolmes vanuseastmes: 1 – 4 klass, 5 – 8 klass ja 9 - 11 klass. Mälumängu teema valib konkreetsele aastale õpetajate toimikond, sageli on seotud see aastateemaga. Mälumäng annab hea võimaluse klasside omavehaliseks suhtlemiseks, sest meeskonnad ei ole klassipõhised vaid moodustatakse klasside üleselt.

Loodus- ja töökasvatuse päevad (edaspidi LOKA) toimuvad samuti kaks korda aastas – septembris ja mais. Selleks on välja töötatud programm kõigi klasside lõikes. LOKA toetab vastavate õppeainete sisu, luues praktilise väljundi teoreetilistele teadmistele. Lisaks uutele teadmistele, suunab LOKA ka erinevate klasside lapsi koostööle, ühest programmist võtavad koos osa kahe klassi lapsed (esimene ja teine klass, kolmas ja neljas klass jne).

Kaks korda aastas toimuvad kogu koolipere ühised **spordipäevad**, mille eesmärgiks on eelkõige liikumise olulisusele tähelepanu juhtimine. Selleks toimub sügisene spordipäev kooli kogukonda

(õpilased, õpetajad, lapsevanemad) ühendava **matkapäevana**. Kevadisel poolaastal toimub **spordipäev**, kus on kavas traditsioonilised spordialad (kaugushüpe, pallivise, erinevad jooksud jne) või orienteerumine Tallinna erinevates piirkondades.

Ainepäevad

On saanud tavaks, et igas perioodis tähistatakse vähemalt ühte **ainepäeva**. Päeva jooksul toimub selle aine raames väga mitmekesiseid tegevusi ainespetsiifikast lähtuvalt. Milliseid ainepäevi konkreetsel aastal tähistatakse, lepatakse õpetajate vahel kokku õppeaastat planeerivatel koosolekutel. Kindlasti tähistatakse **muusika- ja emakeelepäeva**, neile lisanduvad teised, aastati varieeruvad ainepäevad (n. väärtusõpetusepäev, praktilise teaduse päev, maailmahariduse päev, võõrkeelte päevad jne). Emakeele päeval selguvad ka **Omaloomingu konkursi** parimad tööd. Omaloomingu konkurss väärtustab eesti keelt kui meie rahva väga olulist kultuurilist identiteeti. Omaloomingu konkursi väljundid varieeruvad aastati, pakkudes õpilastele uusi väljakutseid (luulest, eriilmelistest juttudest kuni 100 ilusama sõna esiletoomisega ning keele arenguni draamas). Konkreetse aasta väljundi pakub välja õppeaasta alguses õpetajate toimikond.

Esimene periood sügisel lõpeb kogu kooli ühise **palverännaku** päevaga. Kogu koolitsükli jooksul (1 – 12 klass) käivad õpilased läbi olulised kristliku maailmavaatega seotud kohad nii Tallinnas kui selle ümbruses (erinevad Tallinna kirikud ja kabelid, Rapla, Kohila ja Paldiski kirikud ja kogudused jne). Palverännakutel käiakse samuti kahe klassiga koos. Lisaks pühakodadele külastatakse palverännu teel erinevaid Eesti ajaloo seotuid paikasid (n. Maarjamaa memoriaal).

Iga klass käib **õppeaasta lõpus ekskursioonil**, mille sihtkoht valitakse õpilaste, klassijuhataja(te) ja lapsevanemate koostöös.

Kooli eripärade ja väärtuste kinnistamiseks käivad õpilased **9. klassi lõpus Roomas** ning **11. klassis Taizes**. Püüeldakse ka selle poole, et kolmanda kooliastme õpilastel oleks võimalik käia keelereisil Saksamaal.

Kogukonna tunne

Õpilased on kaasatud koolielu rikastavate tegevuste korraldamisse. Eelkõige Õpilasfoorumis kaasalöömise kaudu on neil võimalik kaasa rääkida tegevuste ja ürituste korraldamisel, mis kõnetavad just neid. Õpilasfoorum on aluse pannud kooliülestele **stiilipäevadele**, mis toimuvad pea igas perioodis. Samuti aitab õpilasfoorum korraldada **koolipidusid**.

Sõbrapäeva paiku toimub **Gümnaasiumi ball**, mille korraldavad gümnaasiumi õpilased kogemusõppe raames. Septembris toimuv **rebaste nädal** on aeg, mil „värsketest“ gümnaasistides saavad „täieõiguslikud“ gümnaasistid ja rebaste nädalat organiseerivad suures osas abiturientid. Oktoobri alguses on õpilastel alates 9. klassist võimalus anda **õpetajate päeval** tunde noorematele koolikaaslastele, gümnaasistid on sel päeval õpetajateks lasteaia lastele. Õpilased kirjutavad oma mõtetest ja tähelepanekutest koolielu kohta igas perioodis ilmuvas ja koolielu kajastavas väljaandes „**Kaarli Kooli Kajamised**“.

Kõikidele suurematele kogukonnaüritustele on **lapsevanemad** alati teretunud, nii osalejatena kui ka organiseerijatena. „**Kõlakastile**“ (lapsed teevad järgi kuulsaid lauljad) sügisel ja „**Kultuurikumale**“ (lava on vaba!) kevadel on emad - isad, vanaemad - vanaisad, õed - vennad väga oodatud. Samuti on lapsevanemad oodatud **kooli sünnipäeva** tähistamisele novembri alguses. **Emade- ja isadepäeva** paiku on esimeses kooliastmes emad – isad, vanaemad-vanaisad, ristivanemad oodatud klassihommikutele.

Detsembri alguses toimub **advendikontsert- ja laat**, kus lisaks laste esinemistele saab peale kontserti soetada laste, lapsevanemate ja õpetajate poolt tehtud käsitööd ja küpsetisi. Nelipühäl toimub Kaarli kiriku esisel platsil **kevadkontsert- ja laat**, mille korraldamisse ja läbiviimisse on kaasatud kogu kooli kogukond. Lapsevanemate algatusel ja suures osas ka nende juhtimisel on traditsiooniks saanud **Kontserdikohvikud** jõuluajal Kaarli kirikus, kus kontserdikülastajatele pakutakse isevalmistatud suupisteid. Laatade tulud lähevad heategevuslikul eesmärgil koolielu/koolimaja arendamisse.

Jõulude paiku kogutakse annetusi ka **Toidupangale**. Õpilased ja õpetajad käivad Toidupangas abiks ka asjade pakkimisel ja poodides raha kogumisel.

12. LOOVTÖÖD JA UURIMISTÖÖD

Loovtöö teema juhendamise, juhendamise, vormistamise ja hindamise kord on esitatud dokumendis „[Loovtööde läbiviimise ja vormistamise juhend Kaarli Koolis](#)“.

Gümnaasiumi õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus on esitatud dokumendis „Õpilasuurimuse ja praktilise töö koostamise ja vormistamise juhend Kaarli Koolis“.

13. KARJÄÄRIÕPPE KORRALDUS

Karjääriõppe eesmärgiks on aidata õpilasel teha teadlikke otsuseid tulevase hariduse ja karjääri suhtes. Selleks, et oma elu ja karjääri teadlikult juhtida, on oluline omandada teatud oskused, teadmised, hoiakud.

Karjääriõppe korraldamine koolis on oluline osa õpilaste tuleviku ettevalmistamisest, sellega seotud teemasid käsitletakse kogu kooliaja jooksul. Elukestva õppe ja karjääri kujundamise teemasid käsitletakse ainetundides, motivatsiooni- ja arenguestlustel. Põhikooli III kooliastmes ja gümnaasiumis on antud teema lisaks eeltoodule fookuses nii individuaal- ja grupimõju, õppekäikudel, klassivälises ühistegevuses. 9. klassis toimuvad töövarjupäevad, kus tänu lapsevanemate kaasatusele on õpilastel võimalik vaadelda väga erinevaid töökohti ja ameteid nii era- kui avalikus sektoris. Samuti käivad koolis ameteid tutvustamas oma ala spetsialistid. Gümnaasiumi õpilased külastavad mentorluse raames ülikoole, kus neile tutvustatakse

edasiõppimise võimalusi ning kogemusõppe raames on saada teadlikuks oma tugevustest aga ka arendamist vajavatest oskustest. Gümnaasiumis on erialavalikul toeks ka valikkursused.

Õpilaste karjääriplaneerimist toetab ka Töötukassa, kus 9. klassi õpilased saavad läbi teha erinevaid isiksuse- ja kutsesobivusteste.

Karjääriõppe oluline eesmärk on õpilastele teadvustada, et haridus ja oskuste arendamine on pidev protsess, mis kestab kogu elu.

14. ÕPILASTE JA LAPSEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

Eduka koostöö aluseks on kodu ja kooli vaheline pidev infovahetus. Kodu ja kooli hea koostöö ning ühine väärtussüsteem aitab vähendada konflikte, eelarvamusi ja möödarääkimisi.

- Kooli astumisel (nii esimesse klassi, gümnaasiumi kui ka kõigisse vaheklassidesse) viiakse läbi tutvumisvestlus, mille käigus tutvustatakse õpilase perekonnale Kaarli Kooli õppe- ja kasvatuslikke põhimõtteid ning selgitatakse perekonna ja kooli vastastikuseid ootusi. (vt Kaarli Kooli hindamisjuhend).
- Infovahendajaks kodu ja kooli vahel on klassijuhataja. Kogu Kooli hõlmavat ja väga olulisest infot edastab õpilastele ja lapsevanematele kooli direktor.
- Peamised suhtluskanalid õpilaste, lapsevanemate ja koolitöötajate vahel on Stuudiumi elektroonilised suhtlusgrupid. Kuni viienda klassini on kasutusel ka ajaplaneerija.
- Lapsevanemal on võimalus tutvuda kooli arengukava, õppekava, põhimääruse, hindamisjuhendi jt. kooli tööd reguleerivate avalike materjalidega kooli kodulehel.
- Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus tehakse õpilasele teatavaks õppeperioodi või poolaasta algul.
- Ühisüritused on märgitud Stuudiumi kalendrisse ning nendega seotud täpsemat infot vahendab klassijuhataja.
- Stuudiumi tunni- ja koduste ülesannete kirjeldusse lisatakse info sellise täpsusega, et ka koolist puudunud õpilasel oleks võimalik nii tunnis tehtut kui koduseks õppimiseks jäetud õpiülesandeid iseseisvalt täita.
- Klasside päevakavad saadavad klassijuhatajad õpilastele ja lapsevanematele elektrooniliselt vähemalt 2 päeva enne kooliaasta algust.
- Kaks korda aastas toimuvad klassi lapsevanemate koosolekud. Sügisesel koosolekul valitakse ka klassi esindaja/d lapsevanematekokku.
- Kord aastas toimuvad lapsevanemate ja õpilasega arenguveestlused, mille käigus selgitatakse vastastikused ootused ja eesmärgid lapse arenguks ning antakse/saadakse tagasisidet möödunud tööperioodi kohta.

- Küsimuste korral võetakse ühendust otse asjassepuutuva õpetajaga (küsimus püütakse lahendada selles osalenud osapoolte vahel), et informatsioon oleks vahetum ja ei tekiks möödarääkimisi. Kui see ei too kaasa oodatud tulemusi, toimub vajaduspõhine kaasamine vastavalt dokumendis „Kui on mure..“ esitatud skeemile.
- E-posti (s.h. Stuudiumi) kaudu edastatakse informatsiooni, mitte ei lahendata probleeme. Muredest räägitakse eelnevalt kokku lepitud ajal ja kohas või telefoniteel. Tundide ajal õpetaja lapsevanemaga enamasti suhelda ei saa. Kirjadele on kohustus vastata kuni kolme tööpäeva jooksul.
- Lapsevanemate esindajad kuuluvad kooli nõukogusse, mis toetab igakülselt kooli arengut.
- Lapsevanemaid kaasatakse kooli igapäevaelu ja ühisürituste korraldamisesse, lapsevanematel on koolielus kaasrääkimiseks ja tegutsemiseks võimalus osaleda erinevates koolielu arendavates ja rikastavates toimkondades.
- Kool küsib kavakindlalt lapsevanemate tagasisidet.
- Kooli tugiteenuste tingimused ja rakendamise kord on täpsemalt kirjeldatud peatükis 8 “Õpilase arengu toetamine” ning põhjalikumalt dokumendis “Kaasava hariduse rakendamine Kaarli Koolis”.

15. ÕPETAJATE TÖÖ JA KOOSTÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

Kaarli Koolis on rakendatud väärtushoiakutel põhinev juhtimissüsteem, kus ühiste eesmärkide ja isikliku motiveerimise kaudu on protsessi aktiivselt kaasatud kõik töötajad. Kooli tegevuse aluseks olevad põhiväärtused on välja töötatud koostöös personaliga.

Kaarli Koolis toimub kogu kollektiivi haarav analüüsimis- ja planeerimisprotsess. Selleks toimuvad süstemaatiliselt suuremad nõupidamised ning pikemad seminarid ja laagrid paar korda aastas. Kord perioodis toimub pedagoogiline nõupidamine, vähemalt 4 korda aastas õppenõukogu koosolekud ja kord kuus kooliosade ja ainevaldkondade nõupidamised.

Iganädalaselt toimuvad juhtkonna koosolekud ning kaks korda koos laiendatud juhtkonna koosolekud (lisaks juhtkonnale kuuluvad siia ka ainevaldkondade juhid, personalijuht ja kogukonnajuht). Vajadusel kutsub õppejuht või ainevaldkonna juht kokku temaatilise koosoleku, kas konkreetset õpilast, klassi või kooliosa puudutava küsimuste arutamiseks.

Kaks korda aastas toimuvad kogu **Kaarli Kooli kollektiivi (sh lasteaed) hõlmavad seminarid**, kus analüüsitakse möödunud perioodi ja planeeritakse ning eesmärgistatakse uut õppeaastat (valitakse aasta teema, seatakse aasta prioriteetsest väärtusest tulenevalt õppeaasta üldeesmärgid ning õppe- ja kasvatuses eesmärgid, kavandatakse üldtööplaani tegevused jne). Seminaridel on oluline roll ka kollektiivi ühendajana. See on hea võimalus uute inimeste lõimumiseks

kollektiiviga (tavapärasest keskkonnast erinev), see kasvatab kollektiivi ühtsustunnet ja koos tegemise tahtmist. Erinevad meeskonnatöö harjutused, sisekonverents (ettekanded õpetajalt õpetajale), ühislugemise raamatute arutelu (õpetajad loevad aasta jooksul ühiselt valitud pedagoogilise sisuga ja meie väärtusi toetava sisuga raamatu) ja palju muud, loovad organisatsiooni ühise teadvuse.

Kogu kollektiivi hõlmaval **pedagoogilisel nõukogul** räägitakse läbi eelseisvat perioodi puudutavad rõhuasetused õppetöös, suuremad ühisüritused, antakse ülevaade toimkondade tööst, arutletakse pedagoogiliste küsimuste üle (n. mõnele õppetööd puudutavale dokumendile sisendi andmine jne), koolitusel käinud õpetaja jagab saadud infot kolleegidega jne.

Ainekoosolekul arutavad õpetajad kooliastmeti ainespetsiifilisi küsimusi, planeerivad koostöö-, iseõppe ja ainepäevi, lõiminguprojekte erinevate ainete vahel jne.

Kooliosa koosolekutel on pearõhk õpilasel ja tema arengul. Õpetajad arutavad õpilasega seotud probleeme, leides neile koos parimad lahendused (toetusvõimalused, põhjendatud erandi tegemise võimalused jne). Samuti on kooliosa koosoleku osa kovisioon, mille käigus leitakse ühiselt lahendusvõimalusi õpetaja poolt esitatud küsimusele/probleemile.

Juhtkonna ja laiendatud juhtkonna koosolekutel on põhiteemaks koolielu edasiviivad ja rikastavad teemad, aga ka eelarvet, koolitusi ja kooli dokumente puuduvaate teemade käsitlemine. Tähtsamad õppe- ja kasvatusotsused arutatakse läbi **õppenõukogus**.

Lisaks toimuvad aasta lõikes **mitmed kollektiivi ühendavad** ja osadust pakkuvad ühisüritused ja kokkusaamised (õpetajate sügisene matk looduses, advendiaja koosviibimine, erinevate haridus- ja kultuuriasutuste külastamine, kevadine kokkusaamine ja sünnipäevade tähistamine).

Ühise vaimsure ja hingehariduse kasvatamiseks ja tugevdamiseks alustatakse kõiki personali kohtumisi **palvuste või mõtisklustega**. Kord kuus on võimalus osa võtta vestlusest vaimulikel teemadel koguduse vaimuliku juhendamisel.

Toimib ka **vastastikune tagasiside andmise** süsteem (kolleegi tagasiside), enesehindamine, arenguestlused (nii direktori, õppejuhi, valdkonnajuhtide kui pidaja esindjaga) ja meeskonna töö analüüs, kus saab välja tuua personaalsed või meeskondlikud arengud, tugevused, nõrkused ning otsida parendusvõimalusi. Meeskonnatööd analüüsitakse kaks korda aastas. Pedagoogid teevad enesehindamise analüüsi kaks korda õppeaasta jooksul ning põhjalikum analüüs toimub koos kevadise arenguestlusega, kus tuuakse välja ka kolleegide tagasiside.

Tööplaan on õpetaja dokument, perioodi plaan, mis on töö üldise planeerimise aluseks kindlas klassikollektiivis ja mida õpetaja korrigeerib vastavalt vajadusele. Tööplaani koostamisel lähtutakse ainekavast, aasta ja perioodi teemast, kooli üritusteplaanist jt. ettevõtmistest, mis võivad aine õpetamist mõjutada ja mis on perioodi alguses ette näha ja planeeritavad. Samuti planeerib õpetaja tööplaanis tähtsamad kontrolltööd, esitlused jne. Tööplaan vormistatakse nädalate kaupa

ühe kuu lõikes, hiljemalt eelneva kuu viimaseks reedeks. Tööplaanid koostatakse veebipõhiselt ning on nähtavad kõigile õpetajatele, mis loob hea eelduse ainetevahelise lõimingu tegemiseks.

Ürituste toimkonnad on samuti planeerimise ja koostöö koht. 4-5 liikmelised meeskonnad annavad sisendi ürituse sisuks, mis kogu kollektiiviga pedagoogilisel nõukogul lõplikult paika pannakse. Iga õpetaja on aasta jooksul 2- 3 toimkonnas ja see on hea võimalus teha koostööd erinevate kolleegidega.

Õpetajate vastastikune **tundide külastus** on väga hea võimalus saada kolleegilt toredaid ideid või meetoodilisi võtteid oma tundide rikastamiseks. See on hea võimalus vaadelda kolleegi tööd kõrvalt ja anda tagasiside õnnestumiste aga vajadusel juhtida tähelepanu ka parendusvõimalustele.

16. HINDAMISE KORRALDUS JA KOOLI LÕPETAMISE TINGIMUSED

Kujundava hindamise põhimõtted, teadmiste ja oskuste hindamine, kokkuvõtvad hinnangud/hinded ja järgmisse klassi üleviimine, hinnangute/hinde vaidlustamise, õpilase ja tema vanema hinnangutest/hinnetest teavitamise kord, õpilase täiendavale õppetööle jätmise, klassikursust kordama jätmise, järgmisse klassi üleviimise ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamise tingimused, eksamite korraldus on lahti kirjutatud [Kaarli Kooli hindamisjuhendis](#).

17. KOOLI ÕPPEKAVA MUUTMISE KORD

Kooli õppekava on pidevalt arenev ja täienev dokument, mis on aluseks kogu õppetöö korraldusele. Õppekava (üldosa ja ainekavade) koostamisel osaleb kogu kooli pedagoogiline personal kas arendustoimkondade või kogu meeskonda hõlmava ühistöö kaudu. Samuti kaasab kool õppekava koostamisse õpilasi ja lapsevanemaid.

Õppekava arendamine toimub süstemaatiliselt ja vajaduspõhiselt, põhjalikum õppekava analüüs tehakse kord aastas õppeaasta lõpus. Õppekava muutmise vajadus võib tuleneda õigusaktide muudatustest või kooli sisulisest arengust.

Õppenõukogu, õpilasfoorumi ja kooli nõukogu poolt heakskiidetud õppekava esitab kooli direktor pidajale kinnitamiseks.